

Kees Cruijzen en Tom Vernooij over efficiënt voeren

**“Een optimum creëren,
ook financieel”**

Kees Cruijzen (rechts) bespreekt elke maand de rantsoensamenstelling met Tom Vernooij van Agrifirm.

“De juiste rantsoensamenstelling vinden voor je koeien én voor je portemonnee, dat is de uitdaging”, aldus Kees Cruijssen. Al zolang hij veehouder is, is hij intensief bezig met de voeding van zijn vee “want dat is een van de belangrijkste factoren om goed in de smiezen te houden”.

We spraken met Kees en zijn veevoedadviseur Tom Vernooij.

Het melkveebedrijf van Kees ligt bij Dreumel, in de polder van Maas en Waal. Zo'n 35 jaar geleden namen hij en zijn vrouw Annie het -toen nog gemengde- bedrijf over van zijn vader. Dochter Anke, die de dieren dagelijks melkt en verzorgt, is in 2006 in de maatschap gekomen. “We zijn er lange tijd vanuit gegaan dat er geen opvolging zou komen, maar zeven jaar geleden besloot Anke dat ze er toch graag voor wilde gaan. Om het bedrijf klaar te maken voor de toekomst hebben we in 2007 een hele nieuwe stal neergezet, die we onlangs nog hebben verbreed. Er is meer licht, meer lucht en meer ruimte; alle koeien kunnen nu tegelijkertijd aan het voerhek staan.” De veestapel is in de afgelopen jaren gegroeid van 70 naar 120 koeien en de productie ligt op 9.500 liter per koe per jaar. Het jongvee (80 stuks) staat momenteel nog op een opfokbedrijf. “Maar we gaan komend jaar de oude ligboxstal opknappen zodat straks ook al het jongvee op het bedrijf kan worden gehouden.”

Maandelijks overleg

Al zolang Kees veehouder is, onderhoudt hij intensief contact met een veevoedadviseur. De laatste jaren is dat Tom Vernooij van Agrifirm. “Tom en ik zitten eigenlijk elke maand wel even bij elkaar om alles door te nemen. We bespreken hoe het gaat met de gezondheid van de dieren, kijken hoe de mest eruit ziet en leggen de MPR-uitslagen, het gevoerde rantsoen en het krachtvoerconsumptie naast elkaar. Natuurlijk komen ook de bedrijfs-economische kengetallen ter sprake. Je wilt het goed doen, maar het moet ook betaalbaar blijven.”

Het financiële plaatje

Van dat laatste punt is ook Tom zich goed bewust: “De voerkosten op melkveebedrijven zijn momenteel aan de hoge kant. Veehouders worden kritisch, en terecht denk ik. Dit betekent eigenlijk dat onze rol als veevoedadviseur nog belangrijker

wordt. We kunnen veehouders, mede dankzij ons rantsoenberekeningsprogramma, goed helpen bij het afwegen van de kosten en de baten. Doel is altijd om tot een optimale samenstelling van het rantsoen te komen, waarbij we het financiële plaatje scherp in de gaten houden.”

Voldoende mineralen bijvoeren

Het rantsoen dat Kees zijn koeien voert, bestaat uit een mengsel van voordroogkuil, snijmaiskuil, bierbostel, een eiwitmengsel of “energiecorrectiemengsel” en een mineralenmengsel. “Omdat Kees veel snijmais voert, wat arm is aan mineralen en spoorelementen, is het van belang voldoende mineralen bij te voeren”, vult Tom aan. “De grond hier heeft een hoog ijzergehalte, daarom hebben we gekozen voor een mineralenmengsel met een hoog aandeel organische spoorelementen. IJzer heeft namelijk een sterke antagonistische werking, dat wil zeggen dat ijzer de werking van bepaalde mineralen en spoorelementen tegenwerkt. Organische mineralen zijn hier minder gevoelig voor en worden bovendien beter door de koe benut. Bij het voeren van mineralen gaat het niet alleen om de hoeveelheid, maar ook om de benutting.”

Metten is weten

Kees was begin dit jaar een van de eerste deelnemers aan GD Tankmelk Mineralen, het nieuwe tankmelkabonnement van de GD waarmee veehouders inzicht krijgen in de mineralenvoorziening bij hun melkgevende koeien. “Je kunt nog zo bewust bezig zijn met de rantsoensamenstelling, maar uiteindelijk weet je toch niet wat je dieren echt binnenkrijgen, dat blijft nattevingerwerk. Het tankmelkabonnement is een hele makkelijke en betaalbare manier om dat te monitoren. Het gaat bij ons al een hele tijd goed met de productie, de vruchtbaarheid en de klauwgezondheid. Op basis daarvan kun je natuurlijk al wel wat zeggen over de mineralenvoorziening, maar meten is weten.

Mineralen zijn best kostbaar, vooral de organisch gebonden variant, dus je wilt ook weten of je bijvoorbeeld niet meer voert dan nodig is. Je wilt een optimum bereiken, ook financieel.”

Bijsturen

In februari werden de eerste uitslagen van GD Tankmelk Mineralen bekend gemaakt. “Hieruit bleek dat bij ons zowel de selenium- als de jodiumvoorziening iets aan de hoge kant zat. Vooral het jodiumgehalte was vrij hoog, daar was ik wel door verrast. In overleg met Tom heb ik toen het mineralenmengsel aangepast en ik ben sowieso iets minder mineralen gaan scheppen. Bij de meting van april zat ik helemaal goed. We hebben ervoor gekozen om zes keer per jaar een meting te laten doen, zo kan ik de mineralenvoorziening het hele jaar door goed blijven monitoren. Het zou mooi zijn als er op den duur naast selenium en jodium nog meer spoorelementen/mineralen zouden kunnen worden gemeten in tankmelk, dan krijg je een nog completer plaatje.”

Controleren

Ook Tom juicht het toe als het pakket nog verder zou worden uitgebreid. “Hoe meer getallen we hebben, hoe beter. Maar op basis van selenium en jodium kunnen we ook nu al veel zeggen over de mineralenvoorziening in het algemeen. De uitslag geeft ons waardevolle informatie waar we echt wat mee kunnen in de advisering. Eigenlijk is het een mooie manier om onszelf te controleren: past het mineralenpakket dat wij een veehouder adviseren daadwerkelijk bij wat de koppel nodig heeft? Wij gaan voor gezonde koeien en een goede productie en daar sluit dit product perfect op aan.”

Kees en Tom in beeld

Voor twee filmpjes waarin Kees en Tom vertellen wat hen persoonlijk motiveert om intensief met voeding en mineralen bezig te zijn, check www.gddeventer.com/mineralencheck. Hier vindt u ook meer informatie over GD Tankmelk Mineralen, de verschillende abonnementen en de mogelijkheid tot aanmelden.